

Hei,

Satu-Maarit Frangou: Taan podcastist savâstállâv eLappi-haavâ äššitobdeeh totkee Minna Körkkö já totkeetuáhtár Satu-Maarit Frangou.

Taat podcast kiedâvuš káidusmáttááttâs pedagogik já stivrim, moh ovdeduvvojeh eLappi-haavâst. eLappi-haahâ lii Euroop sosiaalruttáráju, Tave-Poodâeennâm IJP-kuávdáá já Laapi ollâopâttuv ruttâdem haahâ, moin viggeh nanosmittiđ káidusin tábáhtuvvee vuáđumáttááttâs toimâmiävtuid Laapi kuávlust. Haahâ viggá karttiđ magareh ovdedemtáárbuh máttáátteijein láá káidusmáttááttâs iähtun. Máttáátteijeid fálloo äššitobdeeiše já škovlim aiccum táárbui vuáđuld. Lasseen pyevtitteh riijáht finnimnâál toorjâmaterial káidusmáttááttâs pedagogij monâttâlmij já digitaallij riäidui haldâšem várás. Ulmen lii tähidiđ šiev kvaliteet máttááttâs miätá Laapi.

Moh ääših láá teháliih káidusmáttááttâs pedagogiikist já stivrimist?

Káidusmáttááttâs pedagogiik já stivrim puáhtá tarkkuustállâđ ovdâmerkkân káidusmáttááttâs kvaliteetavžuuttâsâi perspektivist, moh láá pyevtittum OpenDigi-haavâst kiiđâ 2020. Avžuuttâsah siskeldeh uáppei, máttáátteije sehe huolâtteije vuoigâdвуотâid. Keččeen-uv Minna maid taah avžuuttâsah siskeldeh?

1. Vuossâmuš avžuuttâs lii, ete uáppest lii vuoigâdвуотâ finniđ máttáátteijest torjuu oppâmsis piäiválávt, maid tun halijdiččih ettâđ tast?

Minna Körkkö:

Káidusmáttááttâs lii toimâmvuovij tááhust ereslágán ko aldamáttááttâs. Máttáátteijee ij lah mielđ fyysisávt já tondiet oppâm tuárjum vuovijd kalga suogârdállâđ eromâš huolâlávt. Uáppest lii vuoigâdвуотâ finniđ persovnlíi torjuu puoh torjuu taasijn. Uáppee tuárjoo väldiđ ovdâsvástádâs jieijâs oppâmist ovdánemtääsi miäldásijn vuovijn. Máttáátteijee torjui já stivrimân kannat ornid sierâ, äigitavludum puudâid, kuás máttáátteijee lii uáppee ooláádmuddoost ovdâmerkkân neeti tai puhelin peht.

Satu-Maarit Frangou:

2. Čuávuvâš avžuuttâs lii, ete uáppest lii vuoigâdвуотâ sárnuđ máttáátteijein já uázžuđ sánálii macáttâs jieijâs porgâmist. Liččii-uv tust jurduuh tast?

Minna Körkkö:

Uáppee oppâm ovdánem kalga áruvstállâđ meiddei káidusmáttááttâsâst. Uáppee taarbâš kiärdulii macáttâs, mii tuárju porgâm ovdánem. Máttáátteijee puáhtá ovdâmerkkân väldiđ ohtâvuodâ jyehei uáppein persovnlávt macáttâssavâstállâm peht motomij keerdij ohhoost.

Satu-Maarit Frangou:

3. Kuálmád avžuuttâs uáppei kuáttá lii, ete uáppest lii vuoigâdвуотâ tubdâđ jieijâs luokkasiärvus jesânin. Maid jurduid taat avžuuttâs tunjin Minna paajeed?

Minna Körkkö:

Káidusmáttááttâsâst vuáruvaiguttâs lii maangâ náálá hästeeb, mutâ ucemustáa siämmáa tehálâš ko luokkapargoost. Uáppest kalga káiduspargo ääigi leđe tobdo tast, ete máttáátteijee lii suu toorjân piäiválii škovlâpargoost já uáppee lii ain jieijâs škovlâluoka jeessân. Máttááttâs puáhtá olášuttiđ neeti peht jo-uv synkroonlâvt ađai siämmáa-äigásávt, tai äägist já saajeest huolâhännáa ađai asynkroonlâvt. Asynkroonlii máttááttâsâst

máttáátteijee puáhtá vuolgáttiđ hárjuttâsâid, paddiđ máttááttâsvideoid já uáppee parga taid talle, ko sunjin suápá. Kuábbáá-uv tábáhtusâst uáppee kalga finniđ oppâmsis lahtojeijee torjuu já macâttâs.

Synkroonlii káidusmáttááttâsâst lii pyeri, jis lii aanoost nettivuáđu, kost párnááh peesih porgâđ ucceeb-uv juávhuin nuuvt, ete párnái koskâsâš juávkkun šoddâm juátkoo meiddei káidusmáttááttâs ääigi. Návt uáppeeh peesih porgâđ oovtâst já čäittiđ neeti peht nubbe nubbâsis maid sij láá porgâm.

Satu-Maarit Frangou:

4. Čuávuvááh avžuuttâsah lahtojeh huolâtteijei vuoigâdвуодáid, ađai ovdâmerkkân huolâtteijest lii vuoigâdвуотâ tiettiđ škovlâpargo vuávámijn ääigild. Maht tun olášutáččih taam keevâtlávt?

Minna Körkkö:

Káidusmáttááttâs váátá távjá maangâlágán orniistâlmijd perruin. Škoovlah kalgeh huolâttiđ tast, ete tiedettem tuáimá já tiätu jotá njebžilávt škoovlâ já paaihiij kooskâst. Uáppee já škoovlâ adelem ravvuuh kalgeh tuárjuđ huolâtteijei pääihist porgâm škovlâpargo.

Satu-Maarit Frangou:

5. Čuávuvâžžân avžuutteh, ete huolâtteijest lii vuoigâdвуотâ uázžuđ tiäđu párnáá porgâm luhostuumeest.

Minna Körkkö:

Uáppee lasseen huolâtteijest lii vuoigâdвуотâ uázžuđ tiäđu uáppee škovlâpargoost já káidusporgâm luhostuumeest. Veikâ máttáátteijein lii-uv ovdâsvástádâs párnái já nuorâi oppâmist, huolâtteijee tâi huolâtteijei rooli lii eromâš merhâšittee káiduspaje ääigi. Huolâtteijest lii meiddei laavâ mielđ kenigâsvuotâ kocceed já huolâttiđ uáppee škovlâpargo ovdánmist. Maangâ perrust heiviitteh oohtân maangâ párnáá já huolâtteijee káidusuápuid já káiduspargo. Tondiet lii tehálâš, ete paaihiij tietih puorij aagij puáttee peeivij hárjuttâsâid material- já riäidutárbuidiskuin.

Máttááttâspuudâi lasseen máttáátteijee kalga leđe uáppee já huolâtteijee ooláádmuddoost škovlâpeeivij ääigi. Puohâi tááhust lii čielgâsumos, ete máttáátteijee almoot piäiválijd online-aagijđ, kuás sun lii ooláádmuddoost neeti tâi puhelin peht. Škoovlâst puáhtá meiddei leđe máttáátteijei ohtâsâš puhelinkocceem. Návt uáppeest lii máhđulâš tärkkilistiđ hárjuttâsaddelmijd tâi koijádiđ ravvuu toi porgâmân. Taat njuolgâ viestâdem keeppid meiddei škoovlâi já paaihiij sierâlume já ráhtá torvolâšvuodâ tobdo puoh uásipeelijđ.

Satu-Maarit Frangou

6. Čuávuvâžžân kvaliteetavžuuttâsah lahtojeh máttáátteijei vuoigâdвуодáid, ovdâmerkkân máttáátteijest lii vuoigâdвуотâ áámmátlâš torjui já máttááttem pargoráávhun.

Minna Körkkö:

Máttáátteijee pargoost vaijeem kalga tuárjuđ meiddei káidusmáttááttâs ääigi. Máttáátteijest lii vuoigâdвуотâ uázžuđ torjuu pargosis kollegain já škoovlâ jođetteijein. Kollegiallâš toorjâ já mättim jyehim láá teháliih. Káidusmáttááttâs ääigi ohtsâšpargo šadda tehálubbon. Ohtsâšpargo puáhtá paijeentoollâđ ovdâmerkkân jyehiohosij pargovievâ palaverij já epivirgálij viestâdemoolij peht.

Satu-Maarit Frangou

7. Majemuš avžuuttâs lii, ete máttáátteijest lii vuoigâdvuotâ tubdâđ jieijâs škovlâsiärvus jesânin. Maid halijdiččih mainâšid täst?

Minna Kõrkkö:

Máttáátteijest kalga leđe tobdo, ete sun ij lah ohtuu. Máttáátteijee taarbâš áámmátlii torjuu kollegain, škoovlâ jođetteijein, sehe máhđulávt teknisii torjuu. Pyere juávkkuvuoigâ kattim škovlâsiärvusist lii eromâš tehálâš já škoovlâin lii pyeri já škoovlâin lii pyeri sooppâđ jyehiohosijd teivâdmijd nettivuáđun, kost lii saje aakuutlijd koččâmuššaid, savâstâlmijd já vuáruvaiguttâsân.

Satu-Maarit Frangou:

Taat lii lamaš mielâkiddiivâš, já tain lii vissásávt iše, takkâ ennuv! Čuávuvávt mij savâstâllâp/muoi savâstâlleen lase káidusmáttááttâs pedagogiikist, ovdâmerkkân jieškote-uvlágán uáppei huámášumán vâldimist káidusmáttááttâsâst.

Takkâ, eelliđ tiervân!